

Postgrau en
Direcció i Gestió
Públiques

Mètodes de disseny polítiques públiques

Ismael Peña-López

@ictlogist

Postgrau en Direcció i Gestió Públiques.
Barcelona, 19 de setembre de 2018

Governança?

Desenvolupament socioeconòmic

Desenvolupament
socioeconòmic

Recursos
individuals

Desenvolupament
socioeconòmic

Recursos
individuals

Elecció
objectiva

Canvi en els valors

Desenvolupament
socioeconòmic

Recursos
individuals

Canvi en els valors

Valors
emancipadors

Desenvolupament
socioeconòmic

Recursos
individuals

Elecció
objectiva

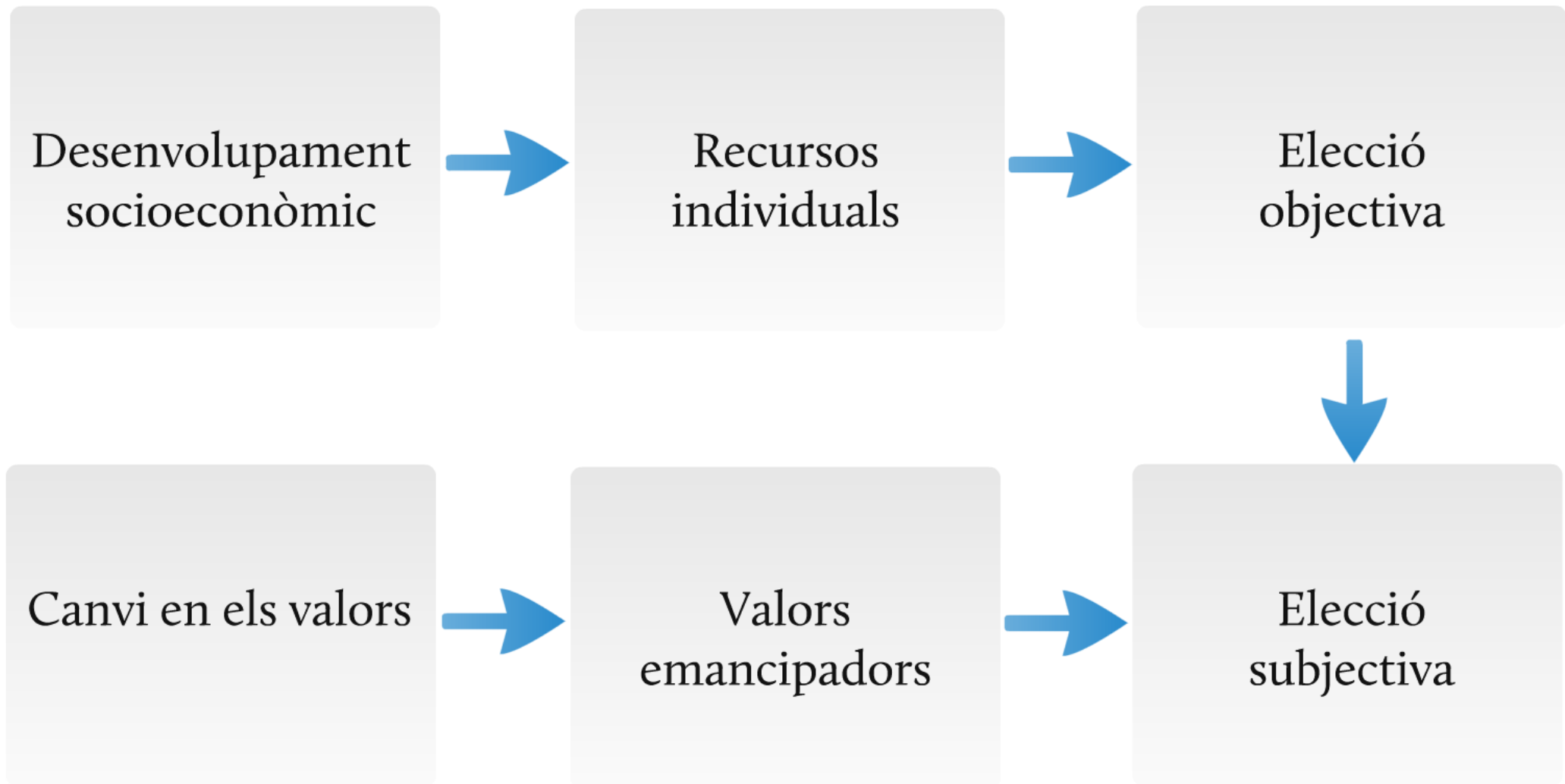
Canvi en els valors

Valors
emancipadors

Elecció
subjectiva

Democratització

Canvi en els valors

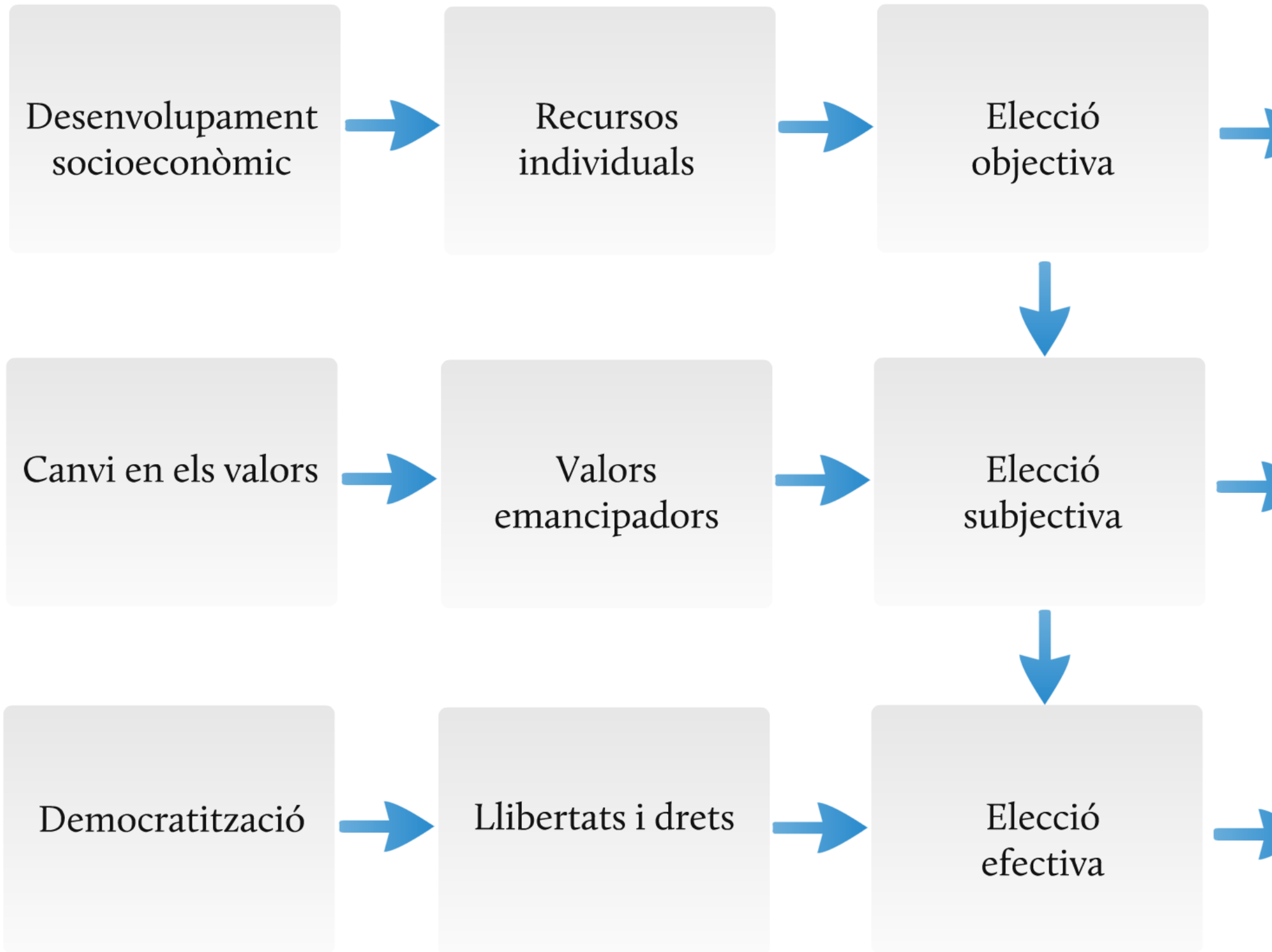

Valors
emancipadors

Democratització

Llibertats i drets

**Prendre
decisions...
de què estem
parlant?**

Diagnosi

Deliberació

Formació d'opinió

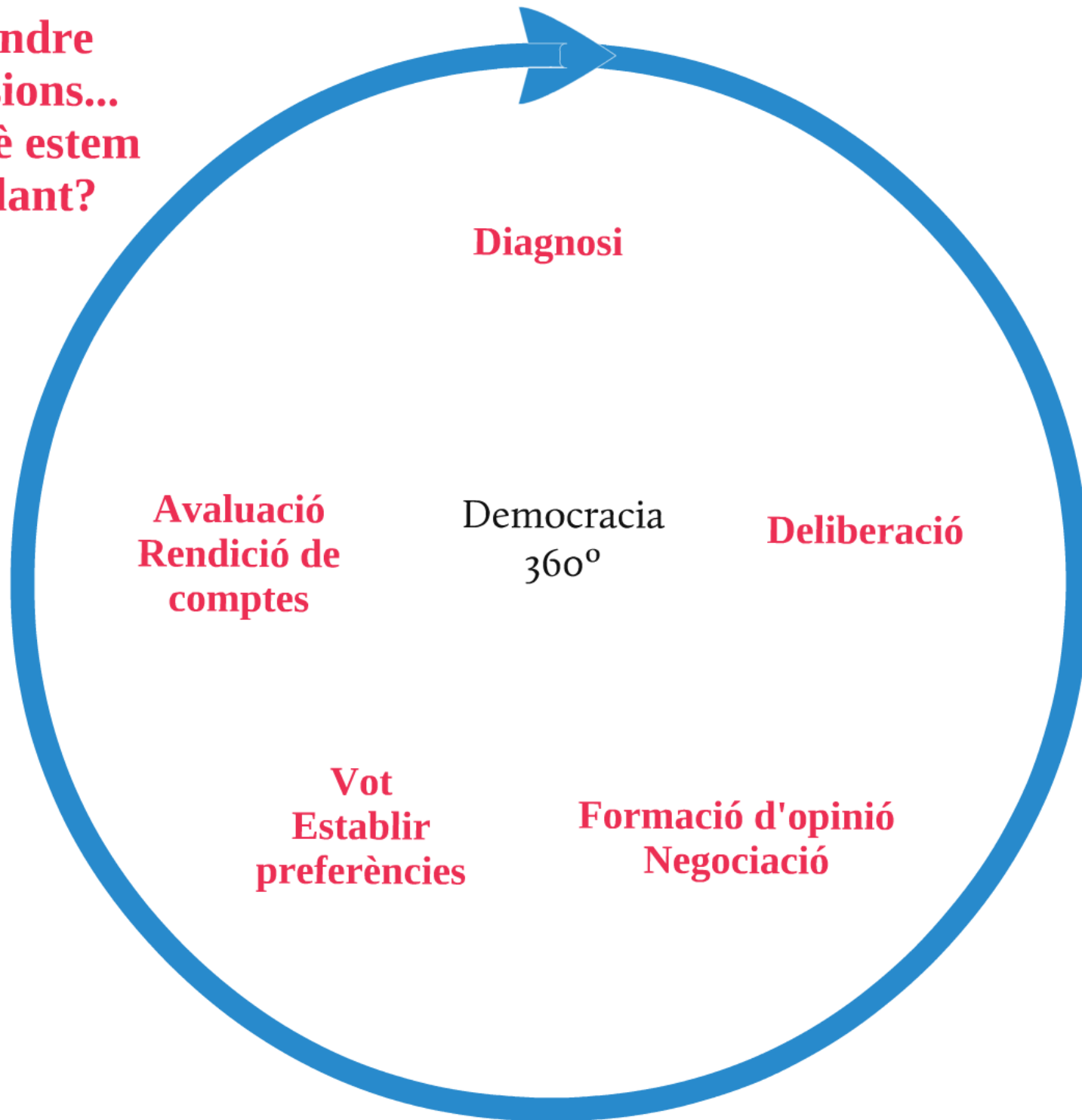
Negociació

Vot
Establir
preferències

Avaluació Rendició de comptes

**Prendre
decisions...
de què estem
parlant?**

Ecosistema de les decisions col·lectives

Decisions col·lectives i societat industrial

regular / projecte, amb planificació

Altos costos d'establiment / inversions

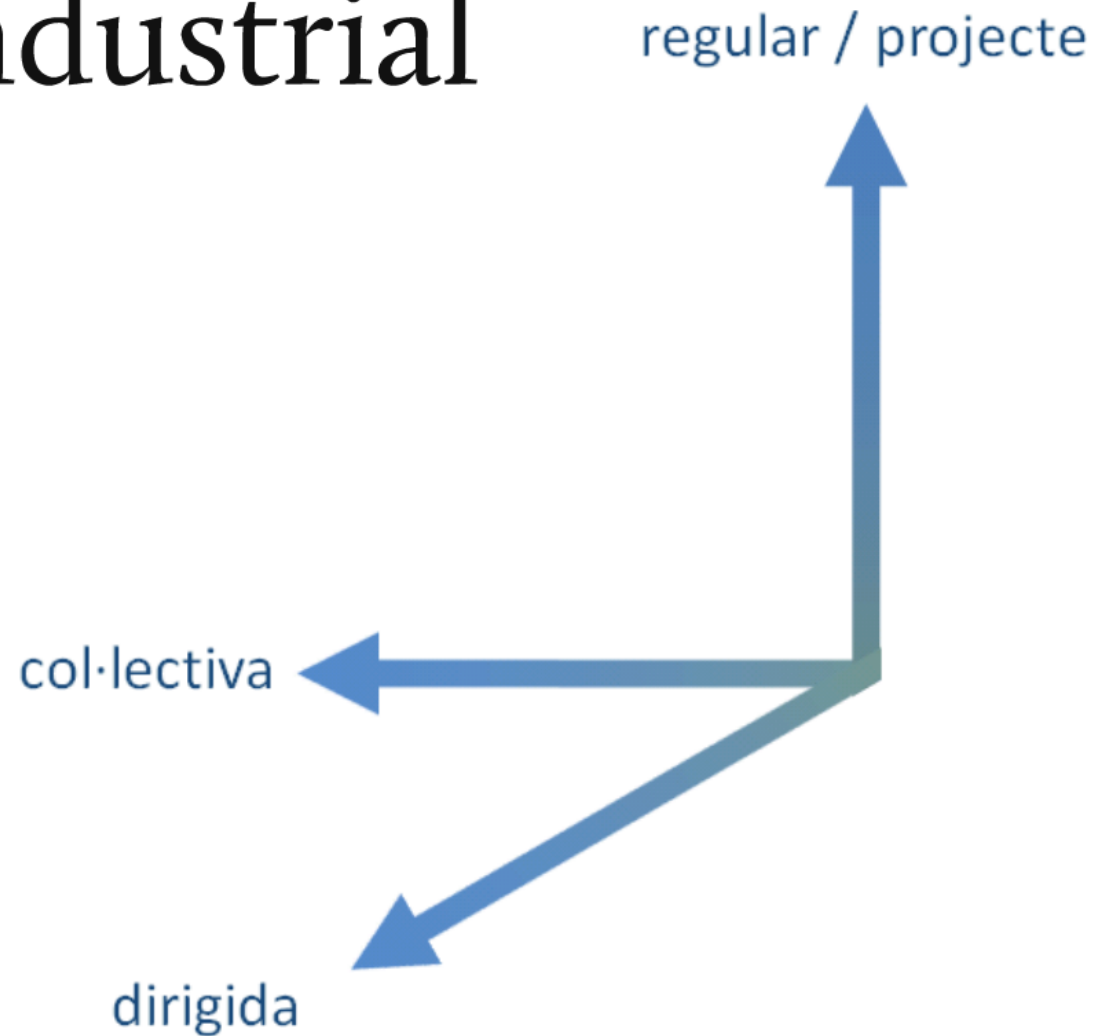
Altos costos de coordinació / operació

Escassedat de recursos / inputs

col·lectiva, dins d'una organització

reactiva, quan el cap de la jerarquia ho mana

Decisions col·lectives i societat industrial

A partir de:

Peña-López, I. (2014). "Innovació social oberta: l'organització política com a plataforma". A Costa i Fernández, L. & Puntí Brun, M. (Eds.), Comunicació pel canvi social. Reflexions i experiències per una comunicació participativa, emancipadora i transparent, 59-75. Girona: Documenta Universitaria.

Decisions col·lectives i societat digital

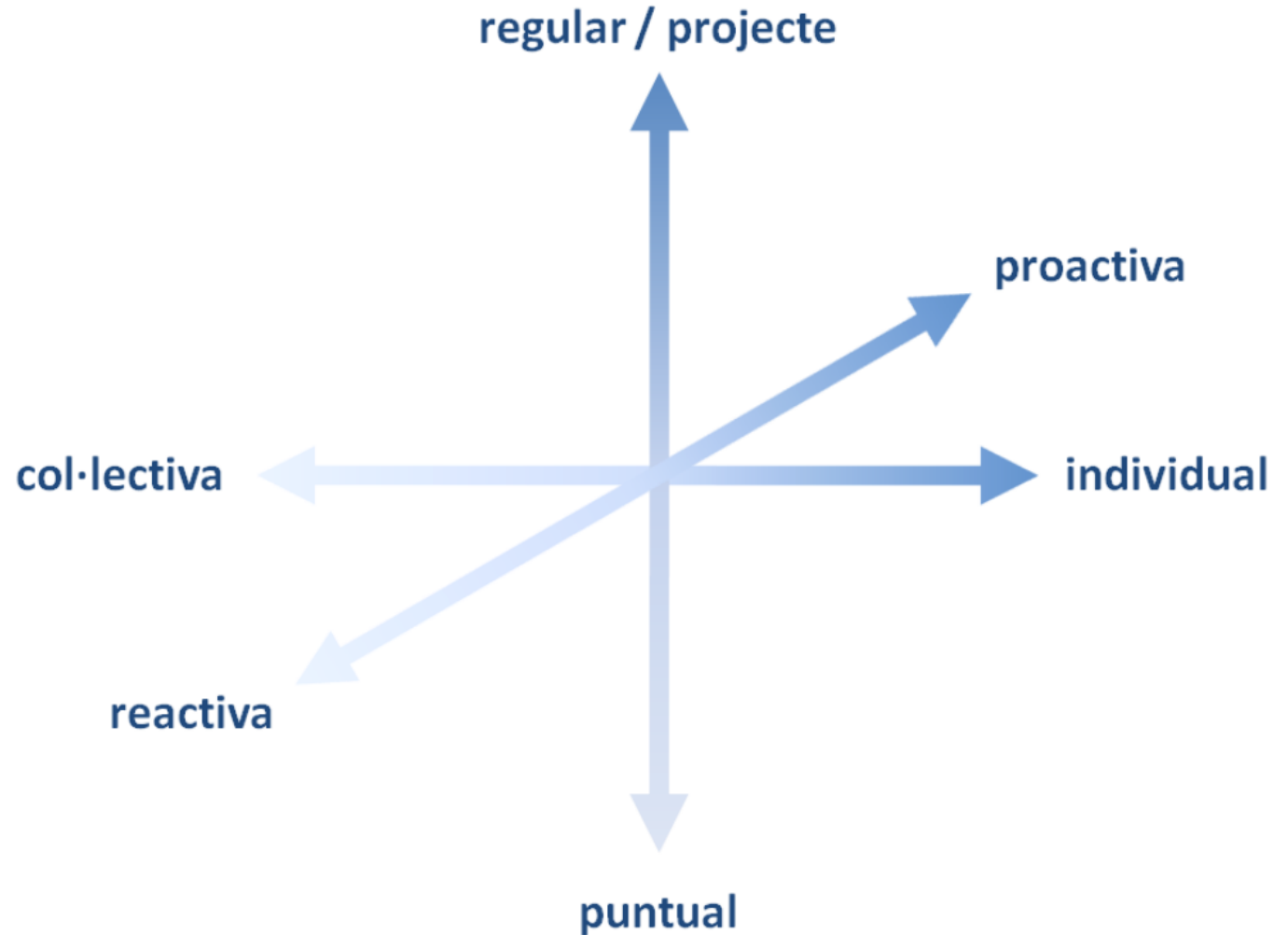
regular / projecte, amb planificació

Alts costos d'establiment / inversions
Alts costos de coordinació / operació
NO Escassetat de recursos / inputs

col·lectiva, dins d'una organització

reactiva, quan el cap de la jerarquia ho mana

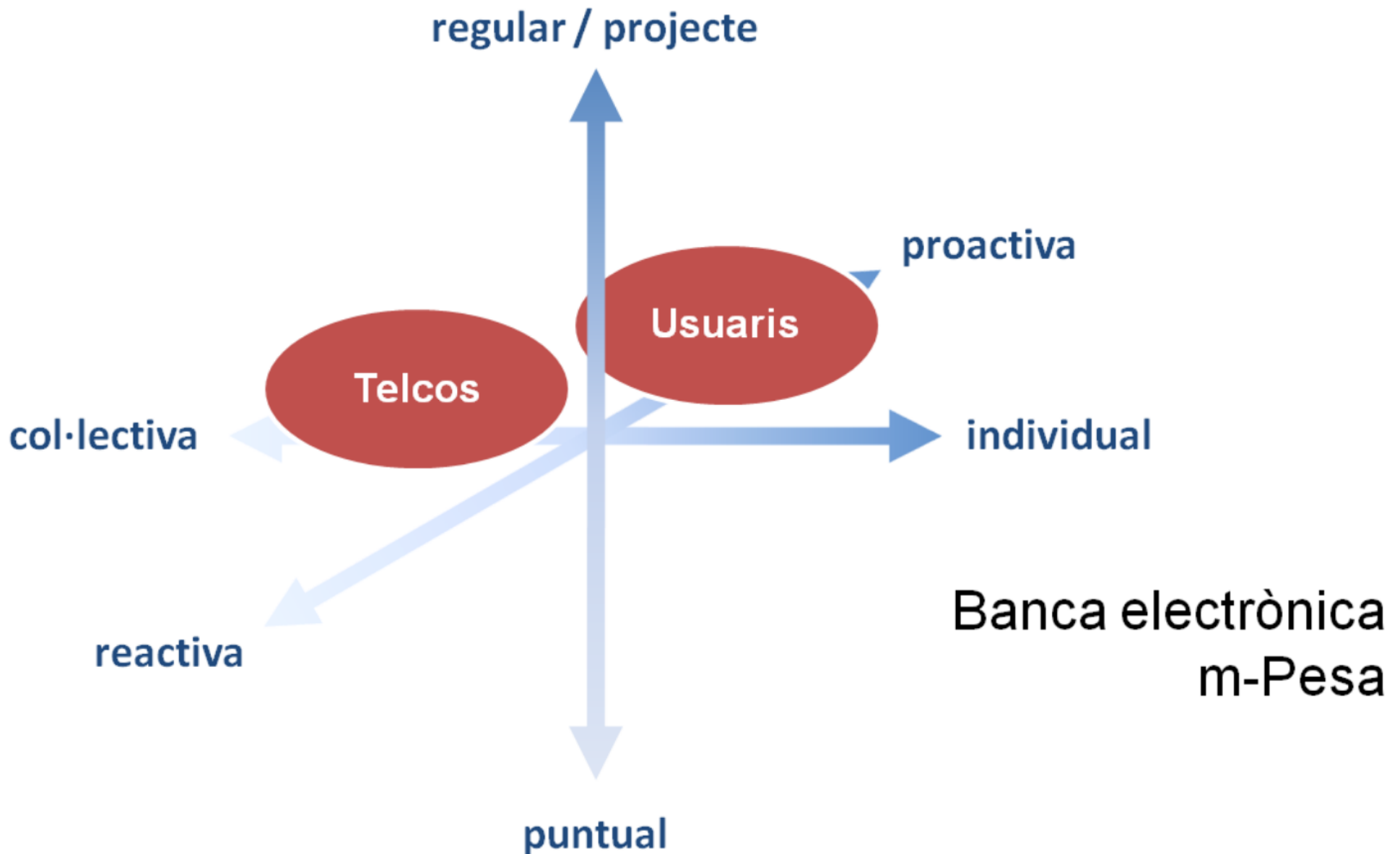
Decisions col·lectives i societat xarxa

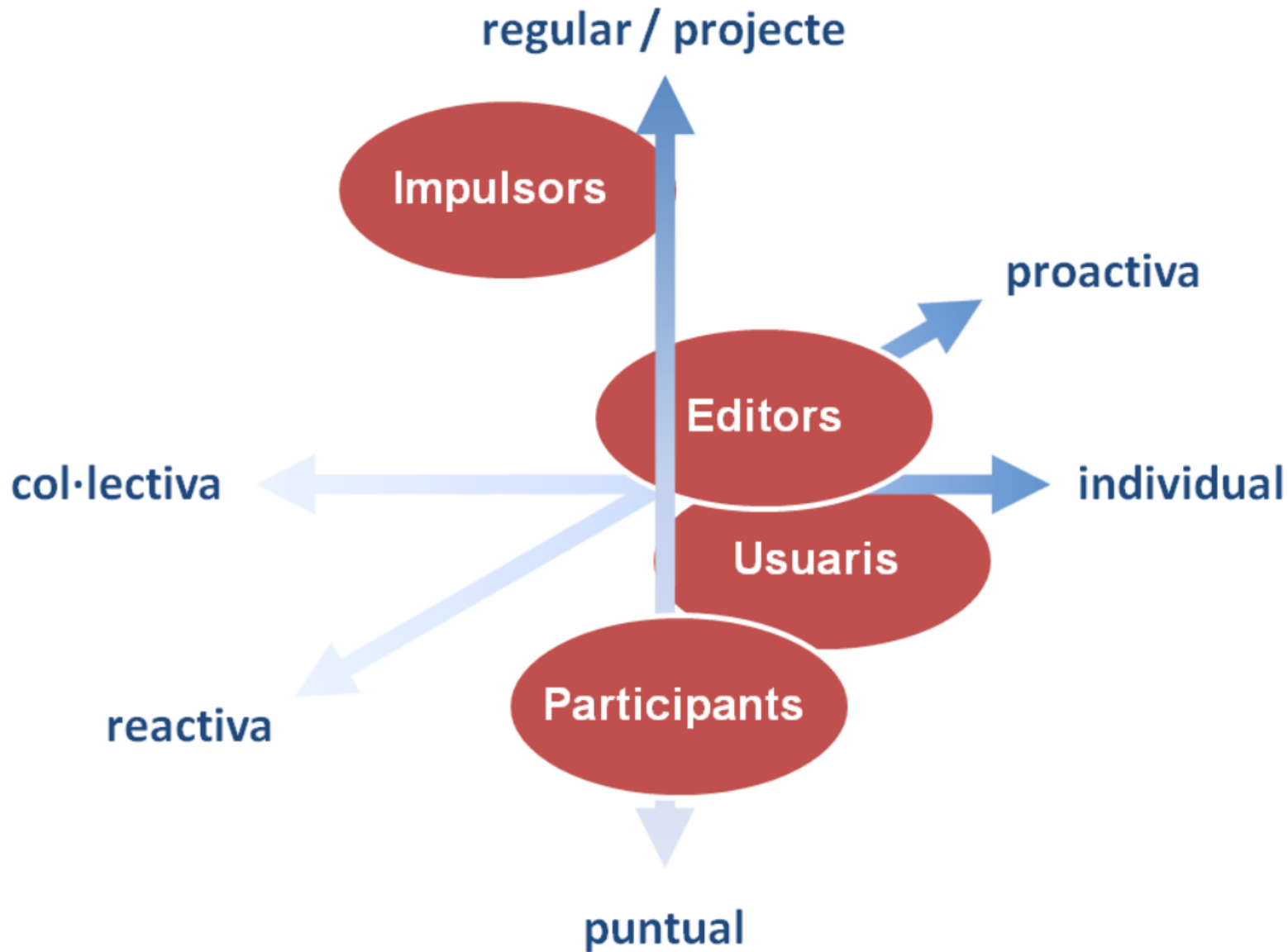
A partir de:

Peña-López, I. (2014). "Innovació social oberta: l'organització política com a plataforma". A Costa i Fernández, L. & Puntí Brun, M. (Eds.), Comunicació pel canvi social. Reflexions i experiències per una comunicació participativa, emancipadora i transparent, 59-75. Girona: Documenta Universitaria.

Negocis pull liderats per la demanda

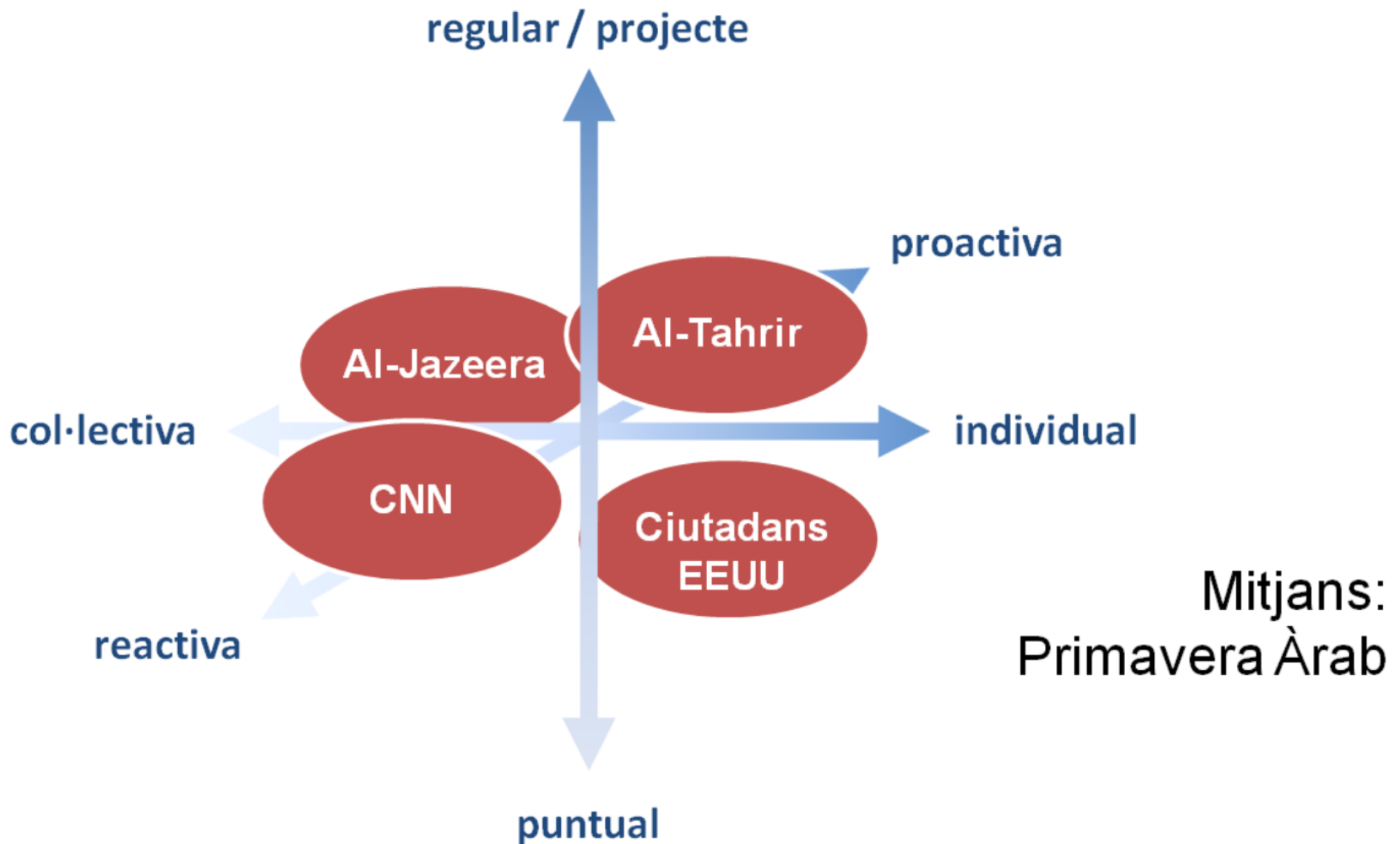

Cultura de remescla i en temps real

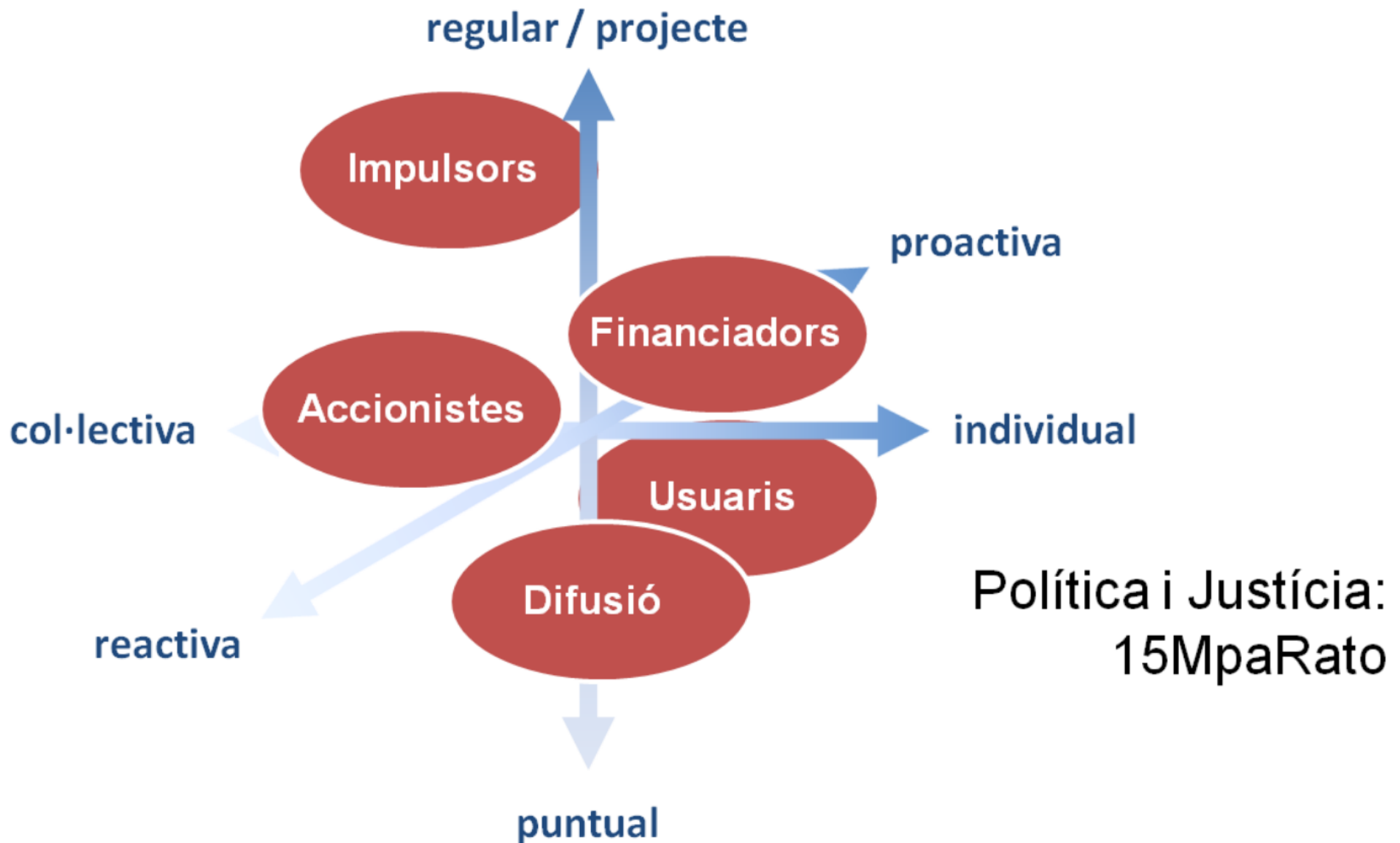

Cultura:
Wikipedia

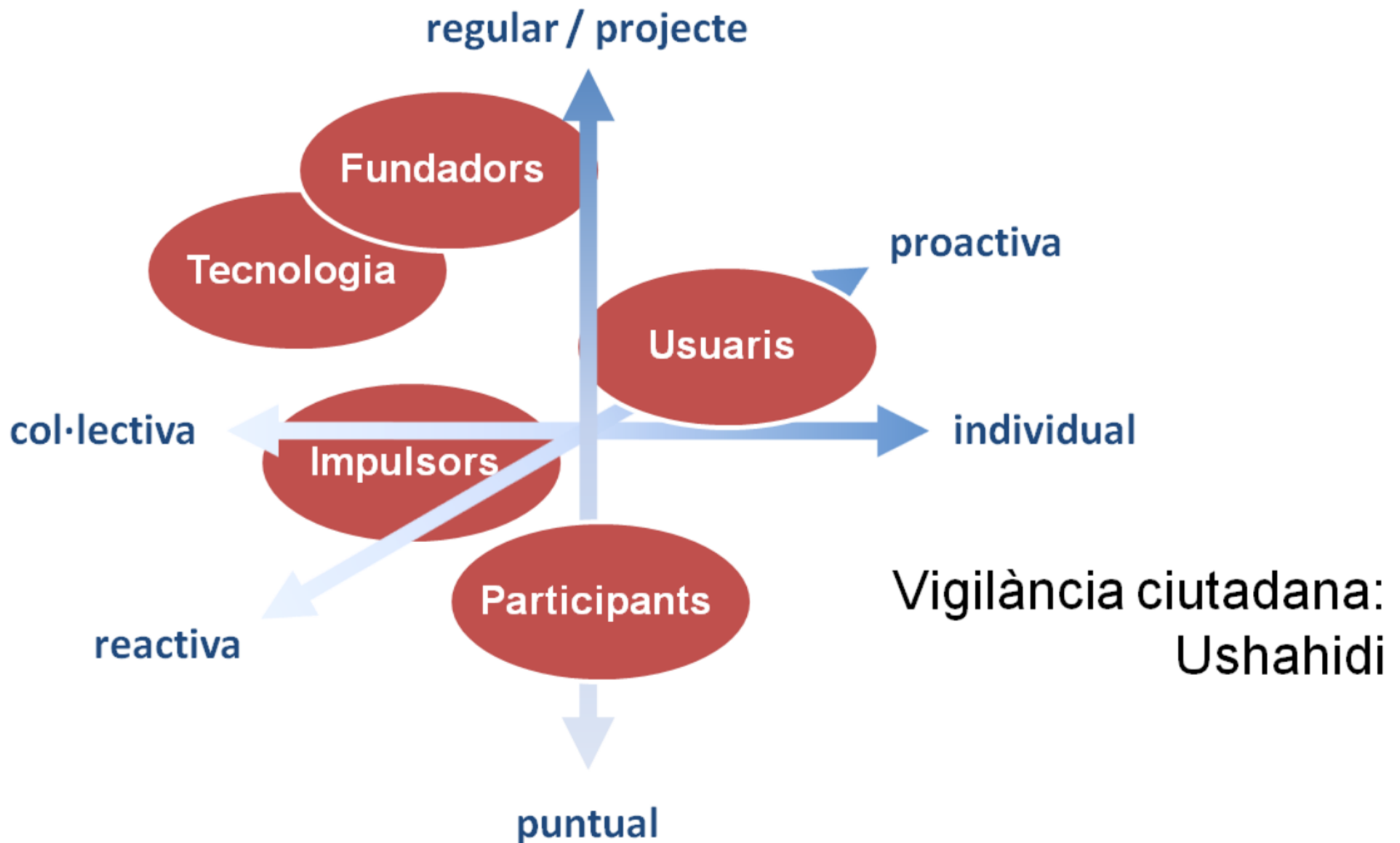
El 4t poder com a potenciador del 5è poder

La nova ciutadania: un actiu en política

Ciutadania i institucions: nova entesa

PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA

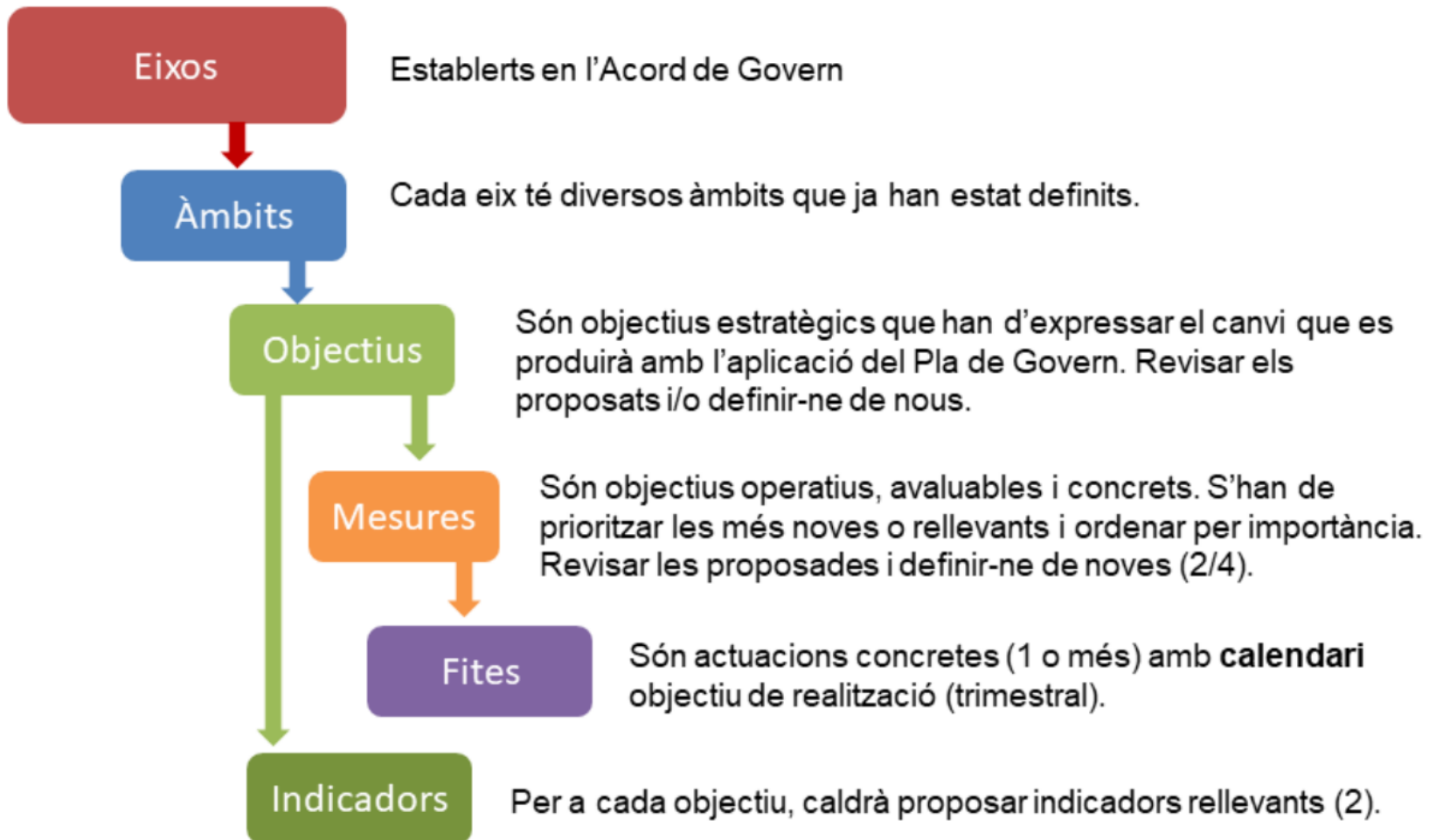
La Generalitat de Catalunya

Planificació estratègica

Instruments d'impuls i planificació

Pacte (nacional)	Estratègia	Pla	Programa	Projecte
<ul style="list-style-type: none">•Prové d'acords de govern promoguts per impulsar polítiques integrals•Compten amb el compromís de tots els agents socials, administracions, grups parlamentaris, etc.•Dissenyen plans o estableixen mecanismes d'intervenció amb un horitzó temporal	<ul style="list-style-type: none">•Full de ruta que fixa línies, objectius estratègics i assignació de recursos a llarg termini•El Pla de Govern és una estratègia, en realitat	<ul style="list-style-type: none">•Derivat de les estratègies•Estableix les bases d'actuació i defineix propostes concretes per implementar els seus objectius a mitjà i llarg termini i avaluar-ne l'acompliment	<ul style="list-style-type: none">•Marc sectorial•Instrument destinat a donar compliment als plans•Conté línies de treball concretes i definició de conjunts d'accions, dins d'un marc pressupostari i temporal	<ul style="list-style-type: none">•Marc operatiu•Implementa un programa•Conjunt d'activitats planificades i relacionades entre si, per a executar en un temps relativament curt•Objectiu: solucionar un problema, promoure un desenvolupament o millorar una situació concreta
<p>Pacte nacional de salut</p> <p>Pacte per a la infància a Catalunya</p> <p>Pacte per a la lluita contra la pobresa i per a la inclusió social</p> <p>Pacte nacional per a la immigració</p>	<p>Estratègia catalana per a la renovació energètica d'edificis</p> <p>Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic</p> <p>Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya</p>	<p>Pla director de cooperació al desenvolupament 2015-2018</p> <p>Pla de Govern obert</p> <p>Plans departamentals</p> <p>Pla general de seguretat de Catalunya</p>	<p>Programa de desenvolupament rural</p> <p>Programa Salut i escola</p> <p>Programa de prevenció i control del càncer</p> <p>Programa d'intervenció en adolescents consumidors de drogues</p>	<p>Projecte educatiu de centre (escoles)</p> <p>Projecte de recuperació de les llacunes del Delta de l'Ebre</p> <p>Projecte Treball als barris</p> <p>Projecte SmartReflex (Incasol)</p>

Pla de Govern

Tipologies d'indicadors

⇒ **Impacte o de resultats**

Mesuren el resultat aconseguit amb les actuacions, el nivell d'assoliment dels **objectius operatius proposats**. Es relacionen amb el canvi social aconseguit i amb l'eficàcia.

- % de reducció de les morts en carretera
- % d'increment d'ocupació de joves que han fet formació ocupacional
- % de reducció de persones aturades al barri

⇒ **Actuació o output**

Mesuren els **outputs** de l'organització, és a dir, el volum de productes i/o serveis oferts. Es relacionen amb l'activitat que es realitza i indiquen si un programa funciona bé o malament.

- Nombre de km de carretera nous
- Nombre de sol·licituds tramitades
- Nombre de pacients tractats
- Nombre de vacunacions fetes
- Nombre d'estudiants matriculats
- Nombre d'inspeccions realitzades

⇒ **Recursos o inputs**

Mesuren els **inputs** de l'organització, és a dir, els recursos utilitzats per a la realització d'actuacions. Es relacionen amb l'economia, amb les inversions, els costos.

- Personal empleat en un programa
- Nombre de vehicles de la policia
- Recursos assignats a beques
- Cost mitjà diari d'estada hospitalària
- Nombre d'hores emprades per desenvolupar una actuació

Tipologies d'indicadors

⇒ Eficiència

Mesuren la relació entre els *inputs* (recursos) i els *outputs* (serveis) que en resulten, és a dir, la productivitat dels recursos emprats.

Es relacionen amb la gestió i millora de la prestació dels serveis.

- Nombre d'estudiants graduats sobre el nombre d'estudiants matriculats
- Ràtio despesa feta per turistes sobre despeses en promoció turística

⇒ Entorn

Mesuren les condicions en què es troben els elements externs a l'organització i que tenen un vincle amb aquesta, amb les seves actuacions, amb les persones destinatàries, etc.

Es relacionen amb variables psicosocials i econòmiques rellevants.

- Nombre d'habitants
- Índex de preus de consum
- Població de més de 65 anys
- Població en edat escolar

⇒ Percepció

Mesuren com ha percebut (valorat) la ciutadania les actuacions i/o el seu impacte.

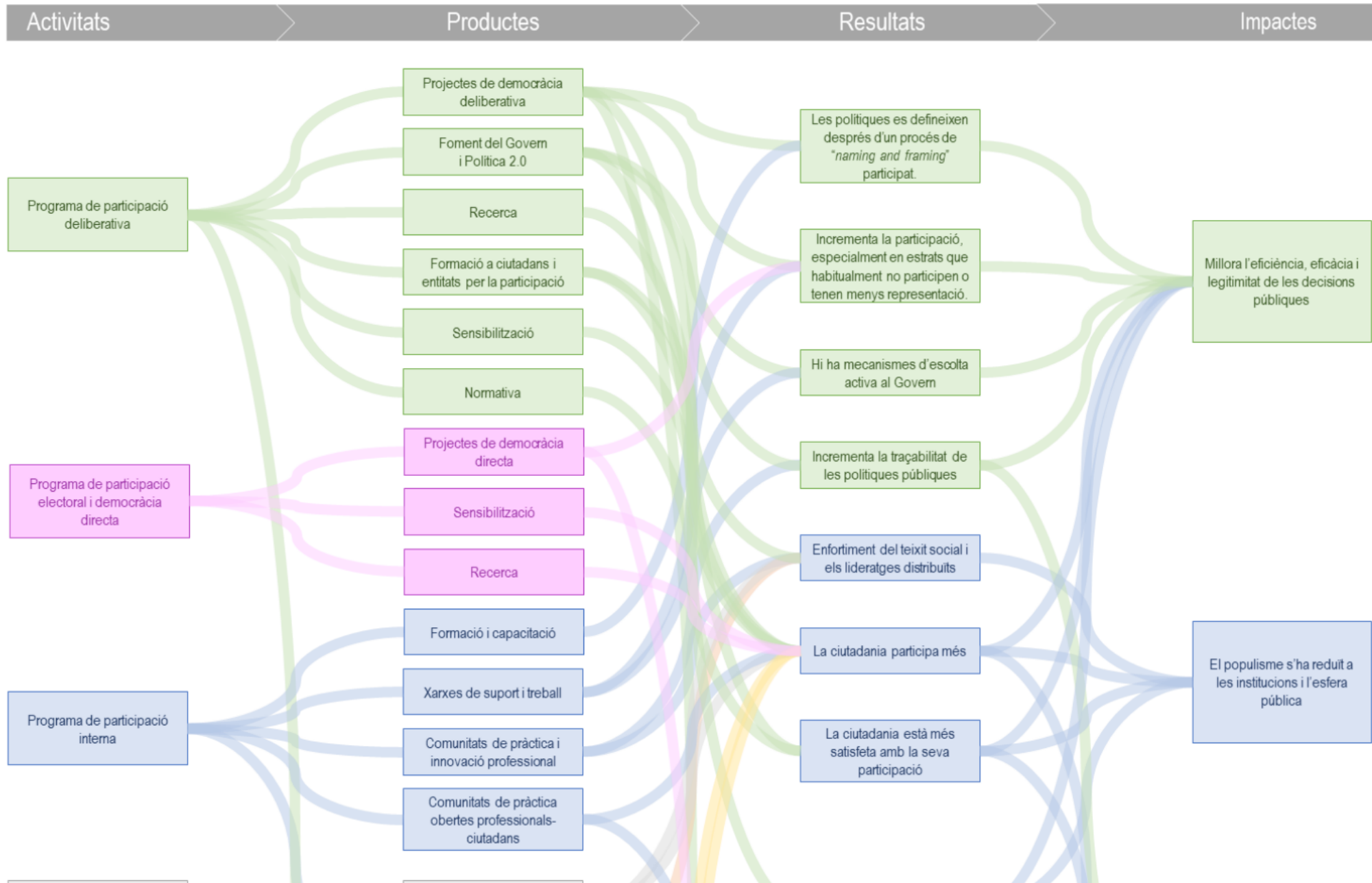
Es relacionen amb l'atenció, la competència, la precisió, etc., associada a la producció o provisió d'un servei o producte.

- Nombre d'expedients sense errors sobre el nombre total d'expedients
- Nombre d'acreditacions de qualitat
- Nombre de dies d'espera per rebre un servei

La Teoria del Canvi

Teoria del Canvi de la participació

v1.1 2/09/2018

Avaluació

administrativa
econòmica
legal
política

tècnica
metodològica

Diagnosi

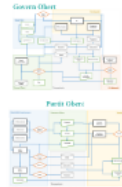
aleatòria
política
iniciativa especialistes
iniciativa popular

Impactes

Pla d'avaluació de la política pública:
- Ambtes on dur a terme l'avaluació.
- Possibilitat metodològica, instruments.
- Objectiu de finalització.
- Espais i actors on fer la difusió.
- Objectiu del pla de difusió.
- Revisió de la Teoria del Casus.

Elaborar una Teoria del Casus a partir d'un impacte de disseny:
- Identificar els impactes (entenen com a canvis en la vida del ciutadà que permegen políticament).
- Relacionar els impactes amb els resultats (entenen com a canvis individuals o de comportament mesurables).

Rendició de comptes
Transparència
Govern Obert

Resultats

Política Pública

Difusió

Actors
Espais
Instruments

Actuacions

Cartografiar els diferents perfils de ciutadà afectats per una opció política/problema, derivada i els seus respectius problemes:
- Tipificar el perfil de cada tipus d'usuari.
- Establir les relacions entre actors.
- Descriure les seves diferents opinions sobre la qüestió.
- Limitar el rang de possibles relacions apropiades per cada tipus d'usuari i el seu impacte esperat.

Disseny d'una enca per a consultar la ciutadania sobre una qüestió:
- Identificar una qüestió sobre la qual volen consultar-se l'opinió de la ciutadania.
- Definir el grup objectiu.
- Establir els objectius de la consulta.
- Proposar una enca.
- Identificar els actors.
- Informació de tres centres i prioritats compartides.

Activitats

Productes

Elaborar una Teoria del Casus a partir d'una demanda social:
- Relacionar els productes programats i la seva combinació de producció amb els resultats (entenen com a canvis mesurables o de canvis personals o mesurables) en què es desitja obtenir.
- Proposar les actuacions que es duran a terme per aconseguir els productes necessaris.

Dissenyar instruments de política pública:
- Limitar les principals línies d'acció.
- Desplegar a fora una llista d'acció.
- Detallar-ne els productes, quantificant el seu paper en la consecució dels objectius finals.
- Calcular-los.
- Recomanar propis, d'altres departaments, de tercers (societat civil, empreses, universitats).

Disseny

informatius
reguladors
financers
organitzacionals

Deliberació

administrativa
tecnocràtica
participada
oberta

Diagnosi

aleatòria

política

iniciativa especialistes

iniciativa popular

Impactes

Resultats

Elaborar una Teoria del Canvi a partir d'un impacte desitjat:

- Identificar els impactes (entesos com a canvis en la visió del món) que perseguim políticament.
- Relacionar els impactes amb els resultats (entesos com a canvis materials o de comportament mesurables).

Actors
Espais
Instruments

Deliberació

administrativa

tecnocràtica

participada

oberta

Cartografiar els diferents perfils de ciutadà afectats per una qüestió pública (problema, demanda) i els seus respectius posicionaments:

- Tipificar el perfil de cada tipus d'actor.
 - Establir les relacions entre actors.
 - Descriure les seves (diferents) aproximacions a la qüestió.
 - Llistar el rang de possibles solucions aportades per cada tipus d'actor i el seu impacte esperat.
-

Disseny d'una eina per a consultar la ciutadania sobre una qüestió:

- Identificar una qüestió sobre la qual volem conèixer-ne l'opinió de la ciutadania.
- Definir el grup objectiu.
- Establir els objectius de la consulta.
- Proposar una eina.
- Identificació d'accions.
- Inferència de trets comuns i prioritats compartides.

Programa de participació deliberativa

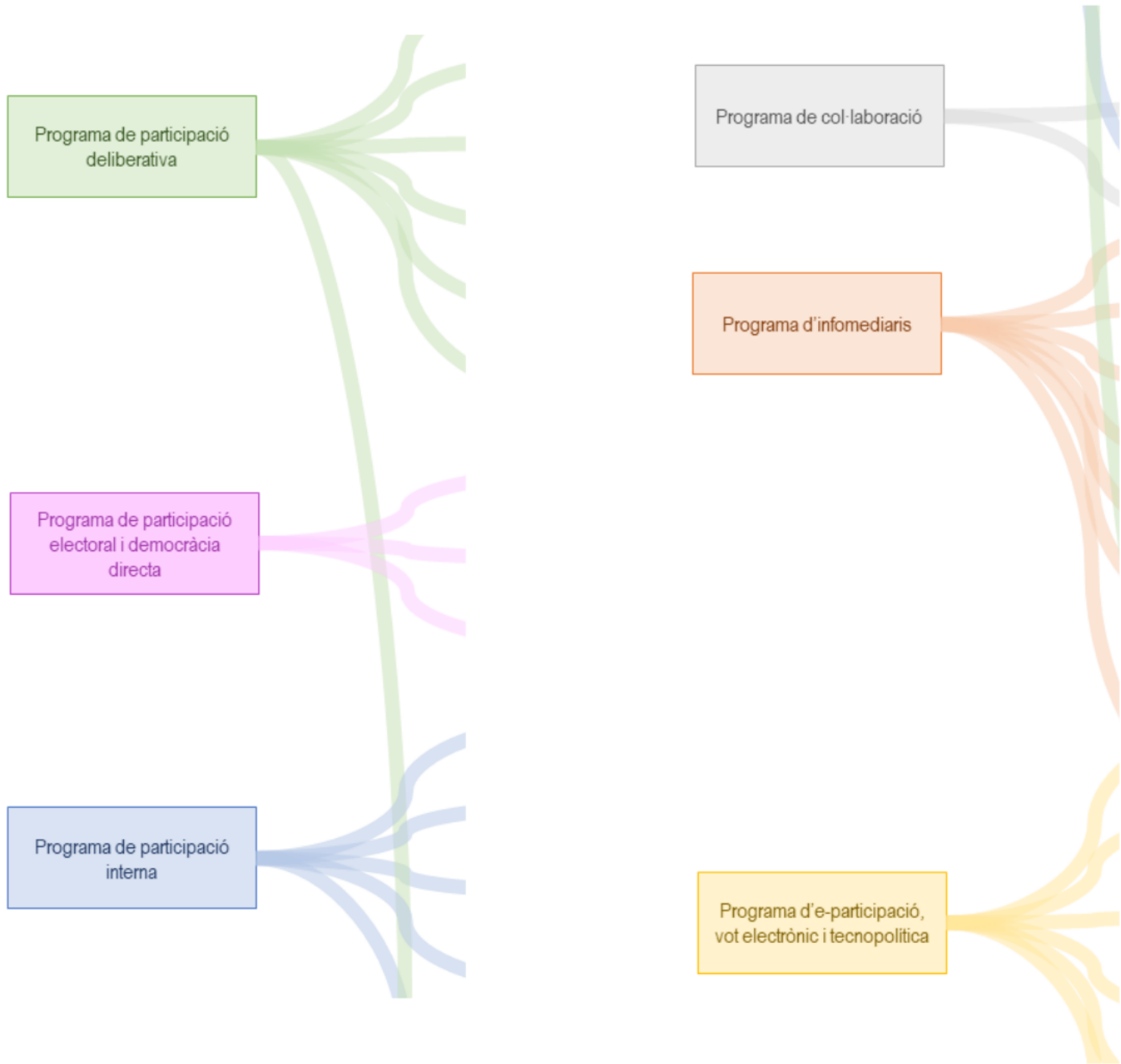
Programa de participació electoral i democràcia directa

Programa de participació interna

Programa de col·laboració

Programa d'infomediaris

Programa d'e-participació, vot electrònic i tecnopolítica

Productes

Actuacions

Disseny

informatius

reguladors

financers

organitzacionals

Difusió

Avaluació

administrativa

econòmica

legal

política

tècnica

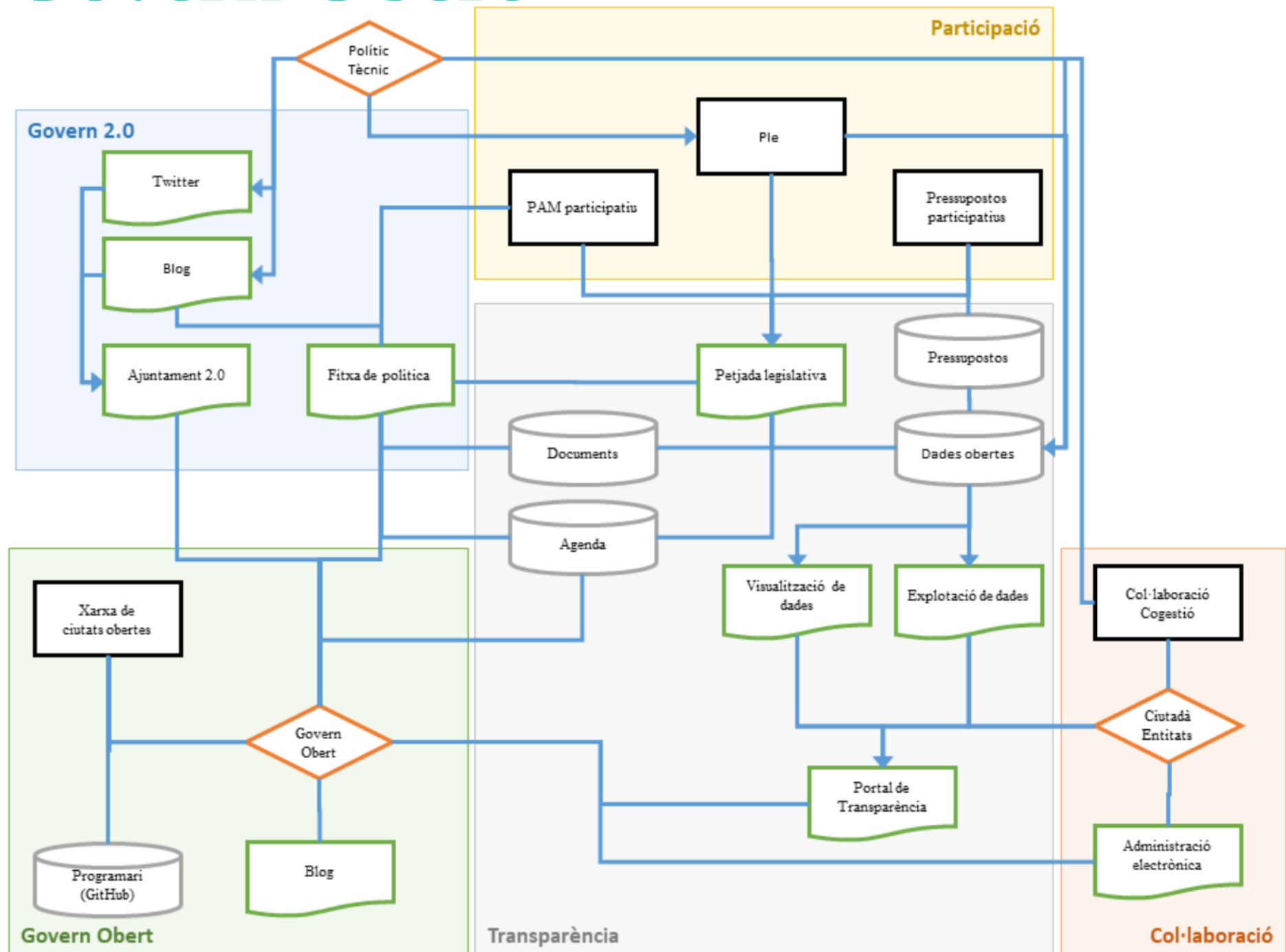
metodològica

**Rendició de
comptes
Transparència
Govern Obert**

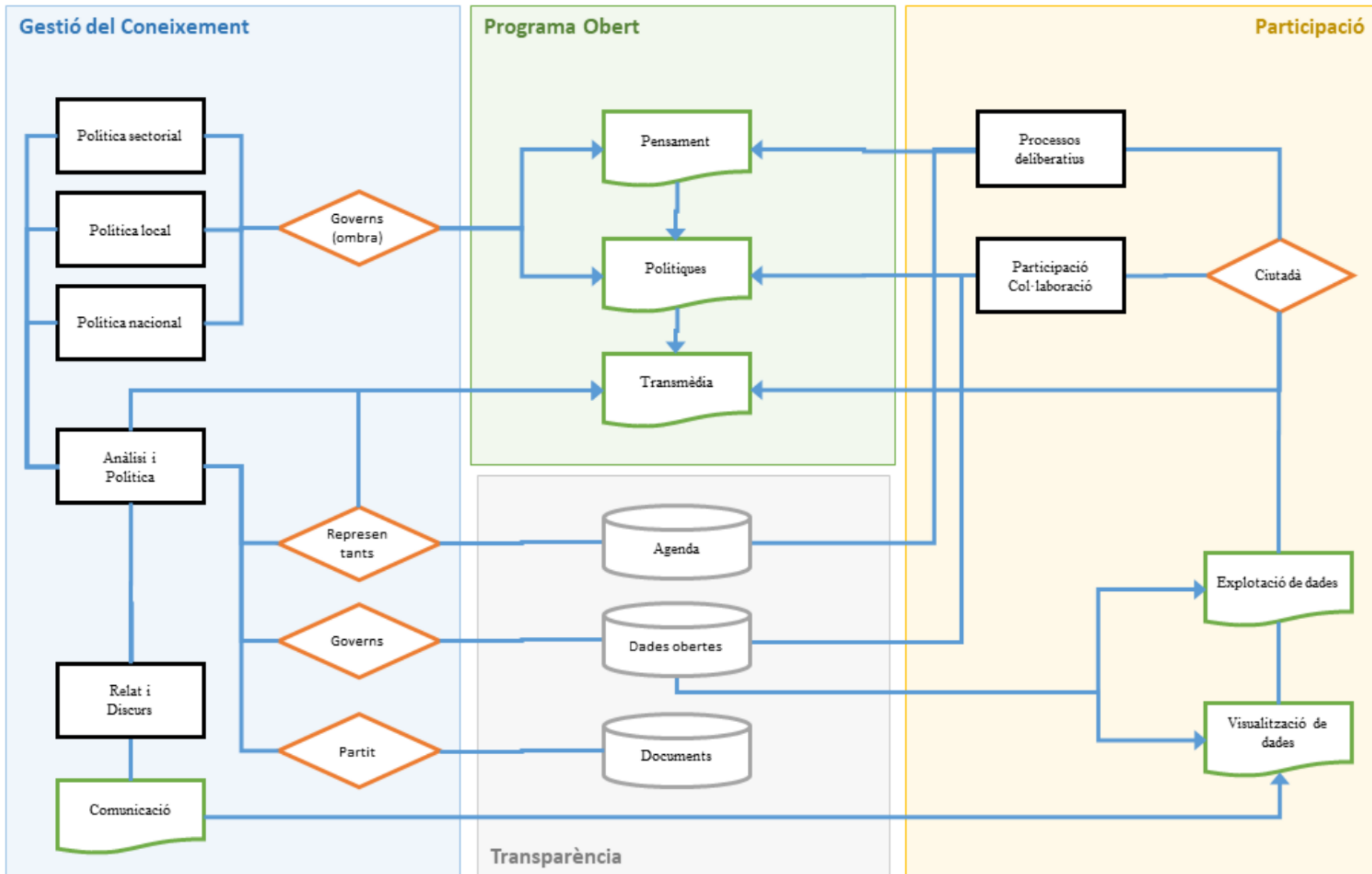
Pla d'avaluació de la política pública:

- Àmbits on dur a terme l'avaluació.
- Possibles metodologies, indicadors.
- Objectiu de l'avaluació.
- Espais i actors on fer la difusió.
- Objectiu del pla de difusió
- Revisió de la Teoria del Canvi.

Govern Obert

Partit Obert

Avaluació

- administrativa
- econòmica
- legal
- política
- tècnica
- metodològica

Diagnosi

- aleatòria
- política
- iniciativa especialistes
- iniciativa popular

Impactes

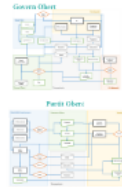
Pla d'avaluació de la política pública:

- Ambtes on dur a terme l'avaluació.
- Possibilitat metodològica, instruments.
- Objectiu de finalització.
- Equips i actors en fea la difusió.
- Objectiu del pla de difusió.
- Revisió de la Teoria del Casus.

Elaborar una Teoria del Casus a partir d'un impacte de disseny:

- Identificar els impactes (entenen com a canvis en la vida del ciutadà que permeegen políticament).
- Relacionar els impactes amb els resultats (entenen com a canvis institucional o de comportament mesurables).

Rendició de comptes
Transparència
Govern Obert

Resultats

Política Pública

Difusió

Actors
Espais
Instruments

Actuacions

Cartografiar els diferents perfils de ciutadania afectada per una opció política/problema, derivada i els seus respectius problemes/interès:

- Tipificar el perfil de cada tipus d'actor.
- Establir les relacions entre actors.
- Descriure les seves diferents aproximacions a la qüestió.
- Limitar el rang de possibles relacions aproximades per cada tipus d'actor i el seu impacte esperat.

Disseny d'una enca per a consultar la ciutadania sobre una qüestió:

- Identificar una qüestió sobre la qual volen consultar-se l'opinió de la ciutadania.
- Definir el grup objectiu.
- Establir els objectius de la consulta.
- Proposar una enca.
- Identificar els actors.
- Infraestructura de tres centres i prioritats compartides.

Activitats

Productes

Elaborar una Teoria del Casus a partir d'una demanda social:

- Relacionar els productes programats i la seva combinació de producció amb els resultats (entenen com a canvis mesurables o de canvi per l'actor o mesurables) en què es deriva el cas.
- Proposar les actuacions que es duran a terme per aconseguir els productes necessaris.

Dissenyar instruments de política pública:

- Limitar les principals línies d'acció.
- Desplegar a fora una línia d'acció.
- Detallar-ne els productes, quantificant el seu paper en la consecució dels objectius finals.
- Calcular-los.
- Recomanar propis, d'altres departaments, de tercers (societat civil, empreses, universitats).

Disseny

- informatius
- reguladors
- financers
- organitzacionals

Deliberació

- administrativa
- tecnocràtica
- participada
- oberta

Elaborar una Teoria del Canvi a partir d'una demanda social:

- Relacionar els productes programats (o una combinació de productes) amb els resultats (entesos com a canvis materials o de comportament mesurables) en què es desitja obtenir.
- Proposar les activitats que es duran a terme per aconseguir els productes necessaris.

Dissenyar instruments de política pública:

- Llistar les principals línies d'acció.
 - Desplegar a fons una línia d'acció.
 - Detallar-ne els productes, justificant el seu paper en la consecució dels objectius finals.
 - Calendari.
 - Recursos propis, d'altres departaments, de tercers (societat civil, empresa, universitat).
-

Àmbit de participació

Programa de participació ciutadana

Desenvolupament estratègic i sensibilització en participació ciutadana

Desplegament i seguiment del pla d'internacionalització en matèria de participació ciutadana, transparència, dades obertes i bon govern

Elaboració del pla d'internacionalització en matèria de participació ciutadana, transparència, dades obertes i bon govern

Jornades de la Xarxa de Governants Transparents

Jornades d'Innovació Democràtica

Millora del web participa.gencat.cat com a punt únic d'entrada de la participació

Premi participa a l'Escola centres privats

Premi participa a l'Escola centres públics

Premis Govern Obert

Foment del Govern i Política 2.0

Participació activa a Twitter de la Direcció General de Participació Ciutadana

Formació a ciutadans i entitats per la participació

Altres publicacions

Estratègia de foment de la participació a les entitats del Tercer Sector

Formació per a la millora de la participació interna de les entitats

Itinerari formatiu per al món local

Millorar la governança apoderant la ciutadania amb polítiques de transparència, participació i cogestió

Impuls del Pla de Govern Obert (PGO) com a eina estratègica de consolidació, millora i enfortiment de les polítiques de transparència, participació ciutadana i bon govern

Procés participatiu d'elaboració del PGO 2019-2021

Procés participatiu d'elaboració del PGO 2019-2021

Procés participatiu sobre la Llei de Transparència

Potenciació de la transparència comprensible de la informació pública per tal d'afavorir l'apoderament dels ciutadans

Increment de la publicació activa de la informació de major interès públic

Creació del web eleccions.gencat.cat com a referent en matèria de processos electorals a Catalunya

Desplegament i foment de l'adopció de les infraestructures per a la participació per part dels ens nacionals, supramunicipals i locals.

Finalització de les guies metodològiques per a una participació ciutadana efectiva i de qualitat

Altres publicacions

Material processos participatius

Publicació guia nº 9

Reedicions guies

Adopció de Decidim com a eina de gestió integral dels projectes de participació, accessible des del portal participa.gencat.cat

Desenvolupament portal participa.gencat.cat

Activitats

Postgrau en
Direcció i Gestió
Públiques

Ismael Peña-López

@ictlogist

Postgrau en Direcció i Gestió Públiques de l'EAPC.
Barcelona, 19 de setembre de 2018

Per a citar aquesta obra:

Peña-López, I. (2018). Mètodes de disseny polítiques públiques.

Postgrau en Direcció i Gestió Públiques de l'EAPC, 18 de setembre de 2018. Barcelona: EAPC

http://ictlogy.net/presentations/20180919_ismael_pena-lopez_-_metodes_disseny_politiques_publicues.zip

Per a contactar amb l'autor: <http://contacte.ictlogy.net>

Tota la informació d'aquest document sota una llicència

Creative Commons:

Atribució - No Comercial

